Biuletyn Europejski nr 4 (27)/ 2016*

SPIS TREŚCI

Informacje s. 2

Nowe akty prawne UE s. 2

Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE s. 6

- Transport s. 6
- Swobodny przepływ towarów s. 7
- Obywatelstwo Unii s. 8
- Cła s. 9
- Podatki s. 9
- Ochrona zdrowia s. 10

Orzecznictwo ETPC s. 10

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

- 11 marca 2016 r. Komisja Europejska przedstawiła wniosek (COM(2016) 134 final) – projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zachowania zasobów rybnych i ochrony ekosystemów morskich za pomocą środków technicznych, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1224/2009 i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1343/2011 i (UE) nr 1380/2013 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 894/97, (WE) nr 850/98, (WE) nr 2549/2000, (WE) nr 254/2002, (WE) nr 812/2004 i (WE) nr 2187/2005. KE zaproponowała w przedstawionym projekcie rozporządzenia bardziej elastyczny system zarządzania, zwiększający uprawnienia podmiotów regionalnych (najlepiej znających uwarunkowania lokalne) do dostosowywania technicznych środków ochronnych do wymogów danych basenów morskich. Projektowane rozporządzenie dokonuje konsolidacji kilku obowiązujących dotychczas rozporządzeń w jeden akt prawny, co ma na celu ułatwienie interpretacji prawa i podniesienie poziomu jego przestrzegania.

- 17 marca 2016 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał wyrok w sprawie C-40/15 *Minister Finansów przeciwko Aspiro SA, dawniej BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o.* z pytania prejudycjalnego NSA w sprawie I FSK 1563/13 (postanowienie z dnia 19 listopada 2014 r.) (zob. treść sentencji wyroku w niniejszym Biuletynie, s. 9).

- 23 marca 2016 r. rządy państw członkowskich UE zdecydowały o mianowaniu 15 nowych sędziów Sądu Unii Europejskiej. Spośród 15 powołanych osób, osiem osób zostało powołanych w związku z częściowym odnowieniem składu Sądu UE co trzy lata. Pozostałe 7 nominacji stanowi realizację reformy Sądu, wdrażanej od grudnia 2015 r. Wśród nominowanych osób znalazły się dwie Polki: prof. nadzw. Krystyna Kowalik-Bańczyk (Zakład Prawa Konkurencji Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk) oraz prof. UJ dr hab. Nina Półtorak – sędzia WSA w Krakowie delegowana do NSA, Naczelnik Wydziału Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA. Sędzia Kowalik-Bańczyk rozpocznie 6-letnią kadencję 1 września br. Natomiast sędzia Półtorak została aktualnie mianowana na okres do 31 sierpnia 2016 r.

Nowe akty prawne UE

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/283 z dnia 24 lutego 2016 r. dotyczące klasyfikacji niektórych towarów według Nomenklatury. Rozporządzenie weszło w życie dnia 21 marca 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 53, s. 1—3)

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/266 z dnia 7 grudnia 2015 r. zmieniające, w celu dostosowania do postępu technicznego, rozporządzenie (WE) nr 440/2008 ustalające metody badań zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie

rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie dnia 4 marca 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 54, s. 1—446).

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/293 z dnia 1 marca 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych w odniesieniu do załącznika I (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie dnia 22 marca 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 55, s. 4—8).

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/302 z dnia 25 lutego 2016 r. dotyczące klasyfikacji niektórych towarów według Nomenklatury scalonej. Rozporządzenie weszło w życie dnia 24 marca 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 58, s. 21-23).

- Sprostowanie do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/2420 z dnia 12 października 2015 r. zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 ustanawiające wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania (Dz.U. L 340 z 24.12.2015) (Dz,. Urz. UE z 2016 r., nr L 60, s. 93-100).

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/324 z dnia 7 marca 2016 r. w sprawie zmiany i sprostowania załącznika II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 w odniesieniu do stosowania określonych dodatków do żywności dopuszczonych we wszystkich kategoriach żywności (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie dnia 28 marca 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 61, s. 1-4).

- Sprostowanie do dyrektywy Rady z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane (Dz.U. L 395 z 30.12.1989) (Polskie wydanie specjalne: Rozdział 06 Tom 001 s. 246–248) (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 63, s. 44).

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/345 z dnia 10 marca 2016 r. określające częstotliwość zgłaszania danych dotyczących statusu kontenera (CSM), format tych danych i metodę ich przekazywania. Rozporządzenie weszło w życie dnia 31 marca 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 65, s. 38-39).

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/346 z dnia 10 marca 2016 r. określające pozycje, które mają być zawarte w systemie informacji celnej. Rozporządzenie weszło w życie dnia 31 marca 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 65, s. 40-48).

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/347 z dnia 10 marca 2016 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do określonego formatu list osób mających dostęp do informacji poufnych i ich aktualizacji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie 12 marca 2016 r. i stosuje się od dnia 3 lipca br. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 65, s. 49-55).

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/323 z dnia 24 lutego 2016 r. ustanawiające szczegółowe zasady

współpracy i wymiany informacji między państwami członkowskimi dotyczące wyrobów w procedurze zawieszenia poboru akcyzy zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 389/2012. Rozporządzenie weszło w życie 31 marca 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 66, s. 1-82).

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/355 z dnia 11 marca 2016 r. zmieniające załącznik III do rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów szczególnych dotyczących żelatyny, kolagenu i wysoko przetworzonych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie 1 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 67, s. 22-28).

- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/364 z dnia 1 lipca 2015 r. w sprawie klasyfikacji reakcji na ogień wyrobów budowlanych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie 4 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 68, s. 4-11).

- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/341 z dnia 17 grudnia 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do przepisów przejściowych dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego w okresie, gdy nie działają jeszcze odpowiednie systemy teleinformatyczne, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446. Rozporządzenie weszło w życie 4 kwietnia 2016 r. i znajduje zastosowanie od dnia 1 maja 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 69, s. 1-313).

- Rozporządzenie Rady (UE) 2016/369 z dnia 15 marca 2016 r. w sprawie udzielania wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych na terenie Unii. Rozporządzenie weszło w życie 16 marca 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 70, s. 1-6).

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/379 z dnia 11 marca 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 684/2009 w odniesieniu do danych przekazywanych przy użyciu skomputeryzowanych procedur przemieszczania wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy. Rozporządzenie weszło w życie 6 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 72, s. 13-50).

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/403 z dnia 18 marca 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 w odniesieniu do klasyfikacji poważnych naruszeń przepisów unijnych, które mogą prowadzić do utraty dobrej reputacji przez przewoźnika drogowego, oraz zmieniające załącznik III do dyrektywy 2006/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie 8 kwietnia 2016 r. i znajduje zastosowanie od dnia 1 stycznia 2017 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 74, s. 8-27).

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen). Rozporządzenie weszło w życie 12 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 77, s. 1-52).

- Rozporządzenie Rady (UE) 2016/458 z dnia 30 marca 2016 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2016/72 w

odniesieniu do niektórych uprawnień do połowów. Rozporządzenie weszło w życie 1 kwietnia 2016 r. i stosuje się od dnia 1 stycznia 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 80, s. 1-13).

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/459 z dnia 18 marca 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1235/2008 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustaleń dotyczących przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie 7 kwietnia 2016 r. Art.1 pkt 2 stosuje się od dnia 7 lipca 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 80, s. 14-16).

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/462 z dnia 30 marca 2016 r. zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 324/2008 ustanawiające uaktualnione procedury prowadzenia inspekcji Komisji w zakresie bezpieczeństwa morskiego (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie 20 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 80, s. 28-33).

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/424 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie urządzeń kolei linowych i uchylenia dyrektywy 2000/9/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie 20 kwietnia 2016 r. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 21 kwietnia 2018 r., z wyjątkiem: art. 22–38 i 44, które stosuje się od dnia 21 października 2016 r.; art. 45 ust. 1, który stosuje się od dnia 21 marca 2018 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 81, s. 1-50).

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/426 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie urządzeń spalających paliwa gazowe oraz uchylenia dyrektywy 2009/142/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie 20 kwietnia 2016 r. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 21 kwietnia 2018 r., z wyjątkiem: art. 22–38 i 44, które stosuje się od dnia 21 października 2016 r.; art. 45 ust. 1, który stosuje się od dnia 21 marca 2018 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 81, s. 99-147).

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/427 z dnia 10 marca 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 692/2008 w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 6) (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie 20 kwietnia 2016 r. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2016 r. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 82, s. 1-98).

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt") (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie 20 kwietnia 2016 r. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 21 kwietnia 2021 r., z wyjątkiem art. 270 ust. 1 i art. 274, które stosuje się od daty jego wejścia w życie. (Dz. Urz. UE z 2016 r., Nr L 84, s. 1-208).

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy.]

Transport

Wyrok Trybunału z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie C-94/14 Flight Refund Ltd przeciwko Deutsche Lufthansa AG (ECLI:EU:C:2016:148)

Odesłanie prejudycjalne – Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości – Współpraca sądowa w sprawach cywilnych – Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty – Rozporządzenie (WE) nr 1896/2006 – Artykuły 17 i 20 – Obowiązki sądu, przed którym toczy się postępowanie dla potrzeb wyznaczenia sądu właściwego miejscowo do rozpoznania sprawy w postępowaniu spornym w następstwie wniesienia przez pozwanego sprzeciwu od europejskiego nakazu zapłaty – Właściwość sądów państwa członkowskiego wydania europejskiego nakazu zapłaty – Rozporządzenie (WE) nr 44/2001 – Roszczenie o odszkodowanie przysługujące na podstawie rozporządzenia (WE) nr 261/2004 w związku z opóźnieniem lotu.

*) Prawo Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, iż w okolicznościach, w których, tak jak w postępowaniu głównym, przed sądem toczy się postępowanie w sprawie wyznaczenia sądu państwa członkowskiego wydania europejskiego nakazu zapłaty właściwego miejscowo, w ramach którego ów sąd bada, czy sądy tego państwa członkowskiego mają jurysdykcję krajową do rozpoznania w postępowaniu spornym roszczenia dochodzonego przy wykorzystaniu postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty, wobec którego to nakazu pozwany wniósł sprzeciw w przepisanym terminie:

– rozporządzenie (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty nie zawiera wskazówek co do uprawnień i obowiązków tego sądu, gdyż zgodnie z art. 26 tego rozporządzenia kwestie te podlegają prawu krajowemu tego państwa członkowskiego;

– rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych wymaga, aby kwestia jurysdykcji krajowej sądów państwa członkowskiego wydania europejskiego nakazu zapłaty została rozstrzygnięta zgodnie z przepisami procesowymi pozwalającymi na zagwarantowanie skuteczności (effet utile) przepisów tego rozporządzenia oraz prawa do obrony, niezależnie od tego, czy kwestię tę rozstrzyga sąd odsyłający, czy też sąd wyznaczony przez niego jako sąd miejscowo i rzeczowo właściwy do rozpoznania sprawy dotyczącej roszczenia takiego jak roszczenie rozpatrywane w postępowaniu głównym na podstawie przepisów regulujących zwykłe postępowanie cywilne;

– w przypadku gdy sąd taki jak sąd odsyłający orzeka w przedmiocie jurysdykcji krajowej sądów państwa członkowskiego wydania europejskiego nakazu zapłaty i stwierdzi istnienie takiej jurysdykcji zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu nr 44/2001, to ostatnie rozporządzenie oraz rozporządzenie nr 1896/2006 zobowiązują ów sąd do interpretowania prawa krajowego w taki sposób, aby mógł on ustalić lub wyznaczyć sąd miejscowo i rzeczowo właściwy do przeprowadzenia tego postępowania; oraz

– w przypadku gdy sąd taki jak sąd odsyłający stwierdzi brak jurysdykcji krajowej, sąd ten nie ma obowiązku ponownego badania z urzędu nakazu zapłaty

na podstawie art. 20 rozporządzenia nr 1896/2006 stosowanego w drodze analogii.

Postanowienie Trybunału z dnia 17 marca 2016 r. w sprawach połączonych C-145/16 i C-146/15 K. Ruijssenaars i in. przeciwko Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (ECLI:EU:C:2016:187)

Transport lotniczy - Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 - Artykuł 7 - Odszkodowanie przysługujące pasażerom w przypadku odwołania lotu lub przekraczającego trzy godziny opóźnienia lotu - Artykuł 16 - Krajowe organy odpowiedzialne za wykonanie postanowień rozporządzenia - Kompetencja - Przyjęcie środków przymusu wobec przewoźnika lotniczego w celu spowodowania wypłaty odszkodowania należnego pasażerowi.

*) Artykuł 16 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, należy interpretować w ten sposób, że wyznaczony przez każde państwo członkowskie w oparciu o art. 16 ust. 1 rozporządzenia nr 261/2004 organ, do którego wpłynęła indywidualna skarga pasażera, po tym, jak przewoźnik lotniczy odmówił wypłacenia mu odszkodowania przewidzianego w art. 7 ust. 2 rzeczonego rozporządzenia, nie ma obowiązku stosowania środków przymusu wobec danego przewoźnika lotniczego w celu przymuszenia go do wypłaty wspomnianego odszkodowania.

Swobodny przepływ towarów

Wyrok Trybunału z dnia 17 marca 2016 r. w sprawie C-472/14 Canadian Oil Company Sweden AB i Anders Rantén przeciwko Riksåklagaren (ECLI:EU:C:2016:171)

Odesłanie prejudycjalne - Rejestracja, ocena i udzielanie zezwoleń w zakresie chemikaliów - Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (rozporządzenie REACH) - Zakres zharmonizowanej dziedziny - Rejestracja substancji w Europejskiej Agencji Chemikaliów przed wprowadzeniem ich do obrotu - Artykuł 5 - Krajowy rejestr produktów chemicznych - Obowiązek zgłoszenia do celów rejestracji - Zgodność z rozporządzeniem REACH - Artykuły 34 TFUE i 36 TFUE - Ograniczenie ilościowe w przywozie.

*) 1) Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE, zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 552/2009 z dnia 22 czerwca 2009 r. należy interpretować w ten sposób, że nie stoi ono na przeszkodzie temu, by unormowanie krajowe zobowiązywało importera produktów chemicznych do zarejestrowania tych produktów we właściwym organie krajowym, chociaż w myśl owego rozporządzenia ów importer jest już zobowiązany do rejestracji tych samych produktów w Europejskiej Agencji Chemikaliów, pod warunkiem, że wspomniana rejestracja we właściwym organie krajowym nie stanowi warunku wstępnego dla wprowadzenia do obrotu wspomnianych produktów, że dotyczy innych

informacji aniżeli informacje wymagane tym rozporządzeniem i że przyczynia się do osiągnięcia jego celów, w szczególności w zakresie zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, a także swobodnego przepływu takich substancji na rynku wewnętrznym, między innymi poprzez wdrożenie systemu kontroli bezpiecznego zarządzania takimi produktami w danym państwie członkowskim oraz poprzez ocenę tego zarządzania, co powinien ustalić sąd odsyłający.

2) Przepisy art. 34 TFUE w związku z art. 36 TFUE należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie obowiązkowi zgłoszenia i rejestracji produktów chemicznych, takiemu jak obowiązek przewidziany przez unormowanie krajowe sporne w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym.

Obywatelstwo Unii

Wyrok Trybunału z dnia 17 marca 2016 r. w sprawie C-161/15 Abdelhafid Bensada Benallal przeciwko État belge (ECLI:EU:C:2016:175)

Odesłanie prejudycjalne – Dyrektywa 2004/38/WE – Decyzja o cofnięciu zezwolenia na pobyt – Zasada poszanowania prawa do obrony – Prawo do bycia wysłuchanym – Autonomia proceduralna państw członkowskich – Dopuszczalność zarzutów kasacyjnych – Bezwzględna przeszkoda procesowa

*) Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału wobec braku norm Unii w zakresie przepisów dotyczących zasad regulujących postępowania administracyjne i sądowe dotyczące decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia na pobyt obywatela Unii, ich ustanowienie należy do wewnętrznego porządku prawnego państw członkowskich na mocy zasady autonomii proceduralnej tych państw pod warunkiem jednak, że przepisy te nie są mniej korzystne niż przepisy normujące podobne sytuacje podlegające prawu krajowemu (zasada równoważności) oraz że praktycznie nie uniemożliwiają lub nie czynią nadmiernie uciążliwym wykonywania praw przyznanych przez prawo Unii (zasada skuteczności) (zob. wyrok z dnia 21 stycznia 2016 r., Eturas i in, C-74/14, EU:C:2016:42, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo).

*) Obie kumulatywne przesłanki, mianowicie poszanowanie zasad równoważności i skuteczności, winny zostać spełnione, aby państwo członkowskie mogło powołać się na zasadę autonomii proceduralnej w sytuacjach, które są regulowane przez prawo Unii.

*) zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału zasada równoważności zakłada, że rozpatrywana norma krajowa znajduje zastosowanie bez różnicy do skarg opartych na prawach, które jednostki wywodzą z prawa Unii, oraz do skarg opartych na naruszeniu prawa wewnętrznego, mających podobny przedmiot i podstawę (wyrok z dnia 27 czerwca 2013 r., Agrokonsulting-04, C-93/12, EU:C:2013:432, pkt 39). Poszanowanie tej zasady zakłada więc równe traktowanie skarg opartych na naruszeniu prawa krajowego oraz podobnych skarg opartych na naruszeniu prawa Unii (wyrok z dnia 6 października 2015 r., Târșia, C-69/14, EU:C:2015:662, pkt 34)

*) Prawo Unii należy interpretować w ten sposób, że gdy zgodnie z obowiązującym prawem krajowym zarzut dotyczący naruszenia prawa wewnętrznego podniesiony po raz pierwszy przed sądem krajowym orzekającym w postępowaniu kasacyjnym jest dopuszczalny tylko, jeśli ów zarzut dotyczy bezwzględnej przeszkody procesowej, to podniesiony po raz pierwszy przed tym samym sądem zarzut dotyczący naruszenia prawa do bycia wysłuchanym, które jest gwarantowane w prawie Unii, należy uznać za dopuszczalny, jeżeli owo prawo do bycia wysłuchanym, gwarantowane przez prawo

wewnętrzne, spełnia przesłanki wymagane w tym prawie, by mogło zostać uznane za bezwzględną przeszkodę procesową, co powinien ustalić sąd odsyłający.

Cła

Wyrok Trybunału z dnia 3 marca 2016 r. w sprawie C-144/15 Staatssecretaris van Financiën przeciwko Customs Support Holland BV (ECLI:EU:C:2016:133)

Odesłanie prejudycjalne – Wspólna taryfa celna – Nomenklatura scalona – Pozycje taryfowe 2304, 2308 i 2309 – Klasyfikacja koncentratu białka sojowego

*) Nomenklaturę scaloną zamieszczoną w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej zmienionym rozporządzeniem Komisji nr 948/2009 z dnia 30 września 2009 r. należy interpretować w ten sposób, że koncentrat białka sojowego tego rodzaju, jak omawiany w postępowaniu głównym, jest objęty pozycją 2309 tej nomenklatury.

Wyrok Trybunału z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie C-499/14 VAD BVBA i Johannes Josephus Maria van Aert przeciwko Belgische Staat (ECLI:EU:C:2016:155)

Odesłanie prejudycjalne – Unia celna i wspólna taryfa celna – Klasyfikacja taryfowa – Nomenklatura scalona – Interpretacja – Reguły ogólne – Reguła 3 lit. b) – Pojęcie „towarów pakowanych w zestawy do sprzedaży detalicznej” – Oddzielne opakowania

*) Regułę 3 lit. b) ogólnych reguł interpretacji Nomenklatury scalonej, zawartej w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej, w brzmieniu wynikającym z rozporządzenia Komisji (WE) nr 1214/2007 z dnia 20 września 2007 r., należy interpretować w ten sposób, że towary takie jak będące przedmiotem postępowania głównego, przedstawiane do odprawy celnej w oddzielnych opakowaniach i pakowane razem dopiero po tej czynności, mogą mimo wszystko być uważane za „towary pakowane w zestawy do sprzedaży detalicznej” w rozumieniu tej reguły i w konsekwencji być objęte tą samą pozycją taryfową, gdy zostanie wykazane, w świetle innych obiektywnych czynników – czego ocena należy do sądu krajowego – że towary te przynależą do siebie i mają być przedstawiane jako jedna całość w handlu detalicznym.

Podatki

Wyrok Trybunału z dnia 17 marca 2016 r. w sprawie C-40/15 Minister Finansów przeciwko Aspiro SA, dawniej BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. (ECLI:EU:C:2016:172)

Odesłanie prejudycjalne - Opodatkowanie - Podatek od wartości dodanej - Dyrektywa 2006/112/WE - Artykuł 135 ust. 1 lit. a) - Zwolnienie w sprawach dotyczących ubezpieczeń - Pojęcia transakcji "ubezpieczeniowych" oraz "usług pokrewnych świadczonych przez brokerów ubezpieczeniowych i agentów ubezpieczeniowych" - Usługi likwidacji szkód świadczone w imieniu i na rzecz ubezpieczyciela.

*) Artykuł 135 ust. 1 lit. a) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten

sposób, że usługi likwidacji szkód, takie jak będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, świadczone przez podmiot trzeci w imieniu i na rzecz zakładu ubezpieczeń, nie wchodzą w zakres zwolnienia przewidzianego w tym przepisie.

Ochrona zdrowia

Wyrok Trybunału z dnia 17 marca 2016 r. w sprawie C-112/15 Kødbranchens Fællesråd przeciwko Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i Fødevarestyrelsen (ECLI:EU:C:2016:185)

Odesłanie prejudycjalne - Zbliżanie ustawodawstw - Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 - Rozporządzenie (WE) nr 854/2004 - Urzędowe kontrole paszy i żywności - Opłaty, które mogą być pobierane przez państwa członkowskie na pokrycie kosztów spowodowanych kontrolami urzędowymi - Koszty związane ze szkoleniem pracowników pomocniczych

*) Artykuł 27 ust. 4 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz pkt 1 i 2 załącznika VI do tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, iż sprzeciwiają się temu, by państwa członkowskie ustalając kwotę opłat pobieranych od przedsiębiorstw sektora spożywczego, włączały do niej wydatki związane z obowiązkowym szkoleniem podstawowym pracowników pomocniczych.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

[*) Podstawę opracowania not dotyczących orzeczeń ETPC stanowiły noty informacyjne oraz teksty orzeczeń zawarte w bazie HUDOC prowadzonej przez ETPC]

Wyrok (Izby) z 1 marca 2016 r. (skarga nr 22302/10) Arlewin przeciwko Szwecji

Naruszenie art. 6 EKPC - prawo do rzetelnego procesu sądowego (art. 6 EKPC – postępowanie karne) - art. 6 ust. 1 EKPC (dostęp do sądu)

W 2004 w programie transmitowanym w szwedzkiej telewizji, Skarżący został oskarżony o bycie centralną postacią zorganizowanej grupy przestępczej w sektorze mediów i reklamy oraz o oszustwa i inne przestępstwa. W 2006 r. wniósł prywatne powództwo przeciwko X. – redaktorowi programu o zniesławienie przed sądami szwedzkimi. Jego powództwo zostało oddalone ze względu na brak jurysdykcji sądów szwedzkich, ponieważ program był transmitowany przez spółkę (nadawcę) zarejestrowaną w Wielkiej Brytanii a zatem nie pochodził ze Szwecji.

Skarżący w skardze do szwedzkiego Sądu Najwyższego powtórzył swoje dotychczasowe stanowisko. Ponadto wskazał, że zagadnienie wykładni rozporządzenia UE Bruksela I (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (wersja przekształcona), Dz. Urz. UE z 2012 r., Nr L 351, s. 1) powinno zostać skierowane w trybie pytania prejudycjalnego do Trybunału Sprawiedliwości UE. Zdaniem

Skarżącego, rozporządzenie uprawniało osobę podnoszącą roszczenie z tytułu szkód pozaumownych, do wniesienia skargi w miejscu, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. W rozpatrywanej sprawie zdarzenie nastąpiło w Szwecji, stąd skarżący powinien mieć prawo wniesienia skargi do sądów szwedzkich. W konsekwencji, stanowisko zajmowane przez sądy szwedzkie jest sprzeczne z prawem UE. 21 września 2009 r. szwedzki SN oddalił wniosek Skarżącego o skierowanie pytania prejudycjalnego i nie przyjął sprawy do rozpoznania, wskazując że od momentu, gdy sąd okręgowy stwierdził swoją właściwość do rozpoznania skarg Skarżącego, w zakresie w jakim były oparte na innych podstawach prawnych niż prawo konstytucyjne, nie było podstawy, aby kierować pytanie prejudycjalne do TSUE.

Skarżący został później skazany za różne przestępstwa, włączając te, których popełnienie zarzucano mu w przedmiotowym programie telewizyjnym, i wymierzono mu karę 5 lat pozbawienia wolności.

W skardze do ETPC skarżący zarzucił naruszenie art. 6 EKPC w zakresie w jakim został pozbawiony prawa do sądu a Szwecja nie zapewniła mu środka prawnego ochrony jego dobrego imienia.

Zasadniczą kwestią było ustalenie czy Szwecja była zobligowana zapewnić skarżącemu wniesienie środka prawnego przeciwko zarzucanym przezeń naruszeniom jego dóbr osobistych czy też okoliczność, że inne państwo mogło zapewnić mu drogę sądową w tym zakresie, zwalnia Szwecję z tego obowiązku. Niesporne w sprawie było, że przekaz programu wkroczył w życie prywatne skarżącego w rozumieniu art. 8 EKPC. Ponieważ postępowanie dot. zniesławienia dotyczyło praw i obowiązków skarżącego o charakterze cywilnym, zastosowanie w sprawie znalazł art. 6 ust. 1 EKPC.

Rząd szwedzki wniósł zarzut, że skarga skarżącego jest niedopuszczalna *ratione personae*, ponieważ wykracza poza jurysdykcję Szwecji określoną w art. 1 EKPC. Zgodnie ze stanowiskiem sądów szwedzkich, państwem właściwym nie jest Szwecja ale Wielka Brytania, która jest właściwa do prowadzenia postępowania dotyczącego zniesławienia skarżącego, zgodnie z „zasadą państwa pochodzenia", określoną w dyrektywie 2007/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. o audiowizualnych usługach medialnych (AVMSD; Dz. Urz. UE z 2007 r., Nr L 332, s. 27, ze zm.). Zgodnie z tą zasadą właściwość ma być określana głównie przez odwołanie do państwa, gdzie znajduje się siedziba nadawcy i gdzie są podejmowane decyzje programowe.

ETPC nie podzielił powyższej interpretacji po ustaleniu, że w sprawie dotyczącej interpretacji poprzedzającej dyrektywę AVMSD, dyrektywy 89/552/EWG o tzw. „telewizji bez granic" (sprawy C-34/95, C-35/95 oraz C-36/95, *Konsumentombudsmannen (KO) przeciwko De Agostini (Svenska) Förlag AB and TV-Shop i Sverige AB*, pkt 27-38, ECLI:EU:C:1997:344), TSUE ustalił, że pod pewnymi warunkami, państwo może podjąć środki skierowane przeciwko przekazowi telewizyjnemu, chociaż nie jest państwem z którego nadawany jest program a zatem państwem zasadniczo właściwym. ETPC odniósł powołane orzecznictwo TSUE do nowej dyrektywy AVMSD. W opinii ETPC z prawa UE wynika, że nie dyrektywa AVMSD, ale raczej rozporządzenie Bruksela I określa państwo właściwe w przypadku wniesienia przez jednostkę powództwa o zniesławienie przeciwko dziennikarzowi lub nadawcy. Pod rządami w/w rozporządzenia UE zarówno sądy brytyjskie, jak i szwedzkie są właściwe w sprawie. ETPC zauważył, że można argumentować, że zdarzenie powodujące szkodę nastąpiło zarówno w jednym, jak i w drugim kraju, biorąc pod uwagę, że program telewizyjny był transmitowany z Wlk. Brytanii, gdzie siedzibę ma nadawca, z kolei X. zamieszkuje w Szwecji a zarzucane zniesławienie nastąpiło w tym ostatnim kraju. W związku z tym

Trybunał uznał, że rząd szwedzki nie wykazał, że jurysdykcja sądów szwedzkich została wyłączona przez wiążący przepis prawa UE.

ETPC stwierdził dalej, że treść, produkcja, przekaz programu jak również jego implikacje miały bardzo silne związki ze Szwecją. Stąd, *prima facie*, to na Szwecji ciążył obowiązek prawo skarżącego do dostępu do sądu. Okoliczność, że skarżący mógłby mieć dostęp do sądu w innym państwie nie narusza odpowiedzialności Szwecji wynikającej z art. 1 EKPC, ale raczej jest czynnikiem, który należy brać pod uwagę przy ocenie, czy brak dostępu do sądu w Szwecji był proporcjonalny.

Pomijając kwestię, czy sądy Wielkiej Brytanii mają właściwość w sprawie, ETPC zauważył, że poza technicznym szczegółem, że program był transmitowany z Wielkiej Brytanii, program i jego przekaz (treść) były związane wyłącznie, w całości ze Szwecją. W tych okolicznościach, w ocenie ETPC, skarżone państwo ma w rozumieniu art. 6 EKPC obowiązek zapewnienia skarżącemu efektywnego dostępu do sądu a wszczynanie postępowania o zniesławienie przed sądami brytyjskimi byłoby racjonalną i praktyczną alternatywą dla skarżącego. W ocenie ETPC poprzez odmowę skarżącemu dostępu do sądu, sądy krajowe istotę przysługującego skarżącemu prawa do sądu a prawne ograniczenia dostępu do sądu nie mogą być ocenione jako proporcjonalne.

W konsekwencji, ETPC odrzucił sprzeciw rządu szwedzkiego w zakresie niedopuszczalności skargi *ratione personae* na gruncie EKPC i stwierdził naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC.

Wyrok (Izby) z 22 marca 2016 r. (skarga nr 23682/13) Guberina przeciwko Chorwacji

Naruszenie art. 14 EKPC oraz Art. 1 Protokołu Pierwszego do EKPC – zakaz dyskryminacji (art. 14 EKPC) (Art. 1 Protokołu Pierwszego – ochrona własności)

Skarżący zamieszkiwał i sprawował opiekę nad niepełnosprawnym synem z porażeniem mózgowym. By zapewnić dziecku lepsze I bardziej odpowiednie warunki zbył dotychczasowe mieszkanie położone na trzecim piętrze, które nie było dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności nie posiadało windy i zakupił dom. Skarżący wystąpił do organu skarbowego o zwolnienie z podatku od nabycia nieruchomości, powołując się na przepisy krajowe, zgodnie z którymi opodatkowaniu nie podlegał zakup nieruchomości mający na celu zapewnienie bytu rodzinie w sytuacji, gdy żaden z członków rodziny nie posiada innego lokalu mieszkalnego oraz wskazując, że poprzedni lokal uniemożliwiał niepełnosprawnemu dziecku opuszczanie lokalu i wychodzenie na zewnątrz. Organy skarbowe odmownie załatwiły wniosek, wskazując że poprzednie mieszkanie skarżącego spełniało potrzeby rodziny. Skarżący wyczerpał krajowe środki odwoławcze a jego sprawa został rozstrzygnięta odmownie przez właściwe krajowe sądy administracyjne oraz sąd konstytucyjny.

W skardze do ETPC skarżący zarzucił, że sposób w jaki krajowe ustawodawstwo podatkowe zostało zastosowane do jego sytuacji stanowiło dyskryminację opartą na niepełnosprawności jego dziecka.

ETPC rozważył, czy "jakakolwiek inny przyczyna", o jakiej mowa w art. 14 EKPC obejmuje niepełnosprawność dziecka skarżącego. Skarżący podniósł zarzut dyskryminacyjnego traktowania w odniesieniu nie do swojej osoby, ale do niepełnosprawności swego dziecka. ETPC przypomniał, że w jego orzecznictwie pojęcie „jakiejkolwiek innej przyczyny" jest interpretowane szeroko a jego wykładnia nie była ograniczana do cech, które były związane z osobą w sensie ich wrodzoności lub nieodłączności. W związku z tym, art. 14 EKPC obejmuje również przypadki, w

których dana osoba była traktowana mniej przychylnie na podstawie statusu innej osoby lub chronionych jej cech, podobnie jak w przypadku skarżącego.

ETPC rozważył z koeli zagadnienie braku odmiennego traktowania osób znajdujących się w relewantnie odmiennych sytuacjach.

ETPC ustalił, że niesporne w sprawie jest, że okoliczność, że poprzedni lokal należący do skarżącego, usytuowany był na 3. piętrze budynku nie posiadającego windy, poważnie osłabiała mobilność syna skarżącego a w konsekwencji naruszała jego osobisty rozwój i zdolność osiągnięcia jego maksymalnych zdolności. Poprzez dążenie do zastąpienia tegoż lokalu domem odpowiednim do potrzeb rodziny, skarżący był w porównywalnej sytuacji do każdej innej osoby, która zastępowała mieszkanie lub dom inną nieruchomością wyposażoną w podstawową infrastrukturę i spełniającą warunki techniczne dla potrzeb mieszkaniowych. Niemniej sytuacja skarżącego różniła się w zakresie dotyczącym rozumienia pojęcia "warunków technicznych dla potrzeb mieszkaniowych", które biorąc pod uwagę niepełnosprawność syna skarżącego oraz właściwe międzynarodowe i krajowe standardy, wymagały koniecznego dostępu do takich urządzeń jak winda. Wyłączając skarżącego ze zwolnienia od podatku, organy skarbowe oraz sądy krajowe nie rozważyły w ogóle specyficznych potrzeb rodziny skarżącego związanych z niepełnosprawnością dziecka. Tm samym nie uznały faktycznej specyfiki sytuacji skarżącego w odniesieniu do podstawowej infrastruktury i warunków technicznych i lokalowych koniecznych do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodziny.

ETPC, w odniesieniu do stanowiska rządu skarżonego państwa, że prawo krajowe nie pozostawia organom krajowym żadnego zakresu uznania co do stosowania przepisów prawa, zauważył, że relewantne w sprawie ustawodawstwo krajowe miało charakter ogólnej regulacji, natomiast w prawie krajowym obowiązują normy szczegółowe które dotyczą kwestii dostępność przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnościami. Ponadto, skarżone państwo poprzez ratyfikację Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 13 grudnia 2006 r. było obowiązane wziąć pod uwagę relewantne zasady, takie jak odpowiednie zakwaterowanie, dostępność oraz niedyskryminacja wobec osób z niepełnosprawnościami w zakresie ich pełnego i równego udziału we wszystkich aspektach życia społecznego. ETPC stwierdził, że władze krajowe pominęły w rozpatrywanej sprawie zarówno standardy wynikające z prawa krajowego, jak i z prawa międzynarodowego. Stąd, sposób w jaki ustawodawstwo krajowe było stosowane w praktyce, nie doprowadził do dostatecznego dostosowania wymogów stawianych wobec skarżącego do specyficznych okoliczności związanych z jego sytuacją.

ETPC wskazał również, że wprawdzie ochrona osób w trudnej sytuacji finansowej może być generalnie obiektywnym uzasadnieniem dla dyskryminacyjnego (zróżnicowanego) traktowania jednostek, to w rozpatrywanej sprawie okoliczność taka nie wystąpiła, ponieważ organy skarbowe odmówiły zwolnienia skarżącego z podatku, ponieważ uznały, że jego poprzednie mieszkanie spełniało wymogi podstawowej infrastruktury koniecznej dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych jego rodziny.

Ponadto, chociaż ochrona osób w trudnej sytuacji finansowej może w ogóle uznać za obiektywne uzasadnienie rzekomego traktowania dyskryminacyjnego, to nie był powód podano w przypadku wnioskodawcy, który był w rzeczywistości odmowa zwolnienia z podatku, ponieważ jego poprzednie płaskim została uznana za spełniającą podstawowe wymagania dotyczące infrastruktury dla potrzeb mieszkaniowych jego rodziny.

W ocenie ETPC, w świetle powyższych okoliczności, skarżone państwo nie wykazało

obiektywnego i racjonalnego uzasadnienia dla braku rozważenia kwestii nierównego traktowania do sytuacji skarżącego. W konsekwencji ETPC stwierdził naruszenie art. 14 EKPC w zw. z art. 1 Protokołu Pierwszego do EKPC.